

DARS O'TISHNING ZAMONAVIY USULLARI VA ULARNING AFZALLIKLARI

Davlatyarova Nafisa Miratbayevna

Angren Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat

Salomatlik Texnikumi o'qituvchisi

Annotatsiya: Hozirgi kunda ta'lim sohasida innovatsion texnologiyalarni qo'llash muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilish uchun yangi texnologiyalarni joriy etish, o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish va ularning o'z-o'zini rivojlantirish imkoniyatlarini kengaytirish zarur. Ushbu maqolada yangi innovatsion dars texnologiyalari, ularning afzalliklari va ta'lim jarayoniga ta'siri haqida so'z yuritimiz.

Maqsad : Yangi innovatsion dars texnologiyalarining asosiy maqsadi ta'lim jarayonini yanada samarali, qiziqarli va moslashuvchan qilishdir. Innovatsion texnologiyalar yordamida o'quvchilar dars jarayonida faol ishtirok etishlari, o'z fikrlarini ifoda etishlari va savollar berishlari mumkin. Bu ularning motivatsiyasini oshiradi va o'qishga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi.

Usul: Yangi innovatsion dars texnologiyalarini qo'llashda bir qancha samarali usullar mavjud. An'anaviy darslarni onlayn materiallar bilan birlashtirish. O'quvchilar darsda o'qituvchidan ma'lumot olishadi, keyin esa onlayn platformalarda mustaqil ravishda o'rganishadi. O'quvchilar darsdan oldin videolar yoki boshqa materiallarni o'rganishadi, darsda esa o'quvchilar o'z bilimlarini amaliyotda qo'llashadi va muhokama qilishadi.

Natija: Yangi innovatsion dars texnologiyalari o'quvchilarning ijodkorligini, tanqidiy fikrlashini va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa: Yangi innovatsion dars texnologiyalari ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishda muhim rol o'ynaydi. Interaktiv ta'lim, masofaviy ta'lim, o'yinlashtirish, virtual va kengaytirilgan haqiqat, ta'lim dasturlari, bulutli

texnologiyalar, shaxsiylashtirilgan ta'lim, sun'iy intellekt va kiberxavfsizlik kabi texnologiyalar ta'lim jarayonini yangilash va o'quvchilarning bilimlarini oshirishda yordam beradi.

Kalit so'zlar: innovatsion texnologiyalar, onlayn platformalar, interaktiv ta'lim, videolar, ma'lumotlar, materiallar.

Interaktiv ta'lim texnologiyalari o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi. Bunga smart taxtalar, interaktiv dasturlar va o'yinlar kiradi. Ushbu texnologiyalar yordamida o'quvchilar dars jarayonida faol ishtirok etishlari, savollar berishlari va o'z fikrlarini ifoda etishlari mumkin. Interaktiv ta'lim muhitida o'quvchilar o'zaro muloqot qilishadi, bu esa ularning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantiradi. Masofaviy ta'lim texnologiyalari, ayniqsa pandemiya davrida, ta'lim jarayonini davom ettirishda muhim rol o'ynadi. Onlayn platformalar orqali o'quvchilar darslarni masofadan turib tinglashlari, o'z vaqtida topshiriqlarni bajarishlari va o'qituvchilar bilan muloqot qilishlari mumkin. Masofaviy ta'lim o'quvchilarga o'z vaqtlarini boshqarish imkoniyatini beradi va ta'lim jarayonini yanada moslashuvchan qiladi. O'yinlashtirish - bu ta'lim jarayonini qiziqarli va qamrab oluvchi qilishning samarali usuli. O'yinlar orqali o'quvchilar yangi bilimlarni o'rganishadi, muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradilar va jamoaviy ishni o'rganadilar. O'yinlashtirish jarayonida o'quvchilar o'zlarini o'yin qahramonlari sifatida his qilishadi, bu esa ularning motivatsiyasini oshiradi. Virtual va kengaytirilgan haqiqat texnologiyalari ta'lim jarayonini yangi darajaga olib chiqadi. Ushbu texnologiyalar yordamida o'quvchilar o'zlarini virtual muhitda his qilishlari, tarixiy voqealarni ko'rishlari yoki ilmiy tajribalarni amalga oshirishlari mumkin. Masalan, virtual ekskursiyalar orqali o'quvchilar dunyoning turli burchaklariga sayohat qilishlari mumkin. Bu esa ularning bilimlarini kengaytiradi va o'rganishni yanada qiziqarli qiladi. Zamonaviy ta'lim dasturlari va mobil ilovalar o'quvchilarga o'z bilimlarini mustahkamlash va yangi ko'nikmalarni o'rganish imkoniyatini beradi. Ushbu ilovalar orqali o'quvchilar o'z vaqtlarida darslarni o'rganishlari, testlar va topshiriqlarni bajarishlari mumkin. Mobil ilovalar yordamida o'quvchilar o'z bilimlarini baholashlari va rivojlantirishlari

mumkin. Bulutli texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada samarali qilishda muhim rol o'ynaydi. O'quvchilar va o'qituvchilar bulutli platformalarda ma'lumotlarni saqlash, ulashish va birgalikda ishlash imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu esa ta'lim jarayonini yanada qulay va samarali qiladi. Bulutli texnologiyalar yordamida o'quvchilar dars materiallariga istalgan joydan kirishlari mumkin.

Shaxsiylashtirilgan ta'lim texnologiyalari har bir o'quvchining individual ehtiyojlariga mos ravishda ta'lim berishga imkon yaratadi. O'quvchilar o'z qiziqishlari va imkoniyatlariga qarab o'quv dasturlarini tanlashlari mumkin. Bu usul o'quvchilarning o'z-o'zini rivojlantirishiga yordam beradi va ularning o'qishga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Sun'iy intellekt texnologiyalari ta'lim jarayonini yanada samarali qilishda muhim rol o'ynaydi. Sun'iy intellekt yordamida o'quvchilarning o'qish jarayonini tahlil qilish, ularning kuchli va zaif tomonlarini aniqlash mumkin. Bu esa o'qituvchilarga individual yondashuvni amalga oshirish imkonini beradi. Sun'iy intellekt yordamida o'quvchilarga moslashtirilgan darslar va topshiriqlar tayyorlash mumkin.

Yangi texnologiyalarni qo'llashda kiberxavfsizlik masalalari ham muhim ahamiyatga ega. O'quvchilar va o'qituvchilar onlayn muhitda xavfsiz ishlashlari uchun kiberxavfsizlik qoidalarini bilishlari zarur. Ta'lim muassasalari o'quvchilarga kiberxavfsizlik bo'yicha treninglar o'tkazish orqali ularni onlayn muhitda xavfsiz ishlashga o'rgatishlari kerak. Yangi innovatsion ta'lim modeli ta'lim jarayonini yanada samarali qilish uchun zarur. Ushbu model o'quvchilarning qiziqishlari, ehtiyojlari va imkoniyatlariga mos ravishda ta'lim berishga qaratilgan.

Xulosa:

Ta'lim muassasalari ushbu innovatsion texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishlari, ularning o'z-o'zini rivojlantirish imkoniyatlarini kengaytirishlari va ta'lim sifatini yaxshilashlari mumkin. Innovatsion ta'lim modeli orqali o'quvchilar o'z qiziqishlari va ehtiyojlariga mos ravishda ta'lim olishlari, ijodkorlik va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishlari mumkin.

Shunday qilib, yangi innovatsion dars texnologiyalari ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishda muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdullaeva, M. (2020). "Innovative educational technologies". Tashkent: Ministry of Higher and Secondary Special Education of the Republic of Uzbekistan.
2. Jumayeva, D. (2019). "Use of information and communication technologies in education". Tashkent: Science and technology.
3. Mamatkulov, A. (2021). "New Pedagogical Technologies: Theory and Practice". Samarkand: Samarkand State University.
4. Toshpulatov, A. (2018). "Innovative educational methods". Bukhara: Bukhara State University.
5. Saidov, A. (2022). "Modern technologies in teaching". Tashkent: National University of Uzbekistan.
6. Kholmatova, N. (2020). "Pedagogical innovations and their place in the educational process". Tashkent: Ministry of Higher and Secondary Special Education of the Republic of Uzbekistan.
7. Rakhmanov, S. (2021). "Innovative Approaches in Education". Tashkent: State Pedagogical University of Uzbekistan.